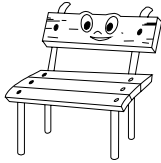

*mojoj braći Zdenku i Tihomiru
i sestri Meliti*

KAZALO:

Priča prva o jednoj ponosnoj staroj maksimirskoj klupi ... 7

Priča druga o jednoj stonogi bezobraznici 11

Priča treća o jednom dobroj udnom mravu 15

Priča četvrta o jednoj ne baš uvijek mudroj sovi 17

Priča peta o jednom strašljivom mišu 21

Priča šestá o jednom uobra`enom zrikavcu 25

Priča sedma o jednoj krijesnici napasnici 27

PRIČA PRVA

o jednoj ponosnoj staroj maksimirskoj klupi

-Vjerujem, klupo, da će vas ova vijest razveseliti:
namjeravam se na vas s mojom kućicom doseliti.

-Vi ste, pužu, malo odveć smjeli!
Otkud vam ideja da me vaš dolazak veseli?

-Pa, vidite, pažljivo motreći danima i danima
otkrio sam da vaše oronulo sjedište nikoga ne zanima,
iako na maksimirskoj livadi usred ljeta
ima podosta šetajućeg svijeta.

- Oh, kako vi imate izoštrena osjetila!
Ja to nisam uopće primijetila.

- Molim vas, samo se nemojte važni praviti
i svojim me duhovitostima gnjaviti.
Umoran sam od daleka puta
i večeras mi se više nikamo ne luta.
Moram vam još naglasiti
da ću se možda ovdje zauvijek skrasiti.

- Gospodine pužu, nisam li ja za vas malo previsoka?
Ta niste vi žabac da se popnete u dva-tri skoka!

- Što se toga tiče, svakako ste u pravu,
no nemojte si time razbijati glavu.
Tko visoko stremi, svome cilju stiže
čak i ako naprijed sasvim polagano gmiže.

- Hej, klupo, učinilo mi se da si me zvala.
Pretpostavljam da nisi znala da je pala noć
i da hitno na rock koncert moram poć'.

- Ma tko te je zvao, krakati stvore?
Od tvog glasa već dobivam noćne more.
Večeras, znači, opet neću ni oka stisnuti.

- Pa onda možeš s nama u zboru povremeno vrisnuti!

- Od ove ću moderne glazbe naprosto svisnuti!

- Noćas je na programu heavy metal i rock.
Znaš ono: Urlikni što glasnije, pa u jezero skok!

- U dobra stara vremena žapci su pristojniji bili:
svirali su samo valcere, a žabice su plesale u svili.

- Oh, klupo, ti si staromodna kao i moj djeda:
on samo o Elvis Presleyju pripovijeda.
Nadam se, pužu, da si bar ti na mojoj strani.
Daj me malo pred ovom fosilnom klupom obrani!

- Samo ti krekeći, krakati!
Što se mene tiče, možeš i kokodakati.
Kad zalupim kućna vrata "plop!",
ne probudi me ni grički top.

- Izgleda da nitko ne shvaća nas mlade;
kad tražimo razumijevanje, kupuju nam čokolade.
Kreeee! Tko vas šljivi, fosili bez sluha!

- Uh, probio mi je oba uha!

- Baš sam se, klupo, na tebi lijepo smjestio.
Kao što sam ti već nagovijestio,
noćas ću tu u miru prespavati,
a možda i cijelo ljeto obitavati.

- Oh, kakav to tutanj čujem?

- Trese se cijela klupa!
Kao da stotinu vojnika livadom stupa.

PRIČA DRUGA

o jednoj stonogi bezobraznici...

- Gospodine pužu, ima li u vašoj kući mjesta za mojih nogu dvjesta?

- Ma čuj ti ovu stonogu glupu!
Docupkala za mnom na klupu pa iz mene budalu pravi.
Gospođice krakata, zar baš ništa nemate u glavi?
Kao prvo, u moju kuću stanem samo ja,
to barem svatko pametan zna.
Drugo, nogu imate stotinu a ne dvjesta,
i treće, silazite s moje klupe smjesta
jer mi idete na živac!

- Zar sam ja krivac što imate tako osjetljiv živac?
Smirite se, gospodine pužu, inače ću vas tužiti svom mužu.
I da znate, on ima tri stotine nogu
koje vašu kućicu bez pol muke izvrnuti mogu.
A bilo bi dobro i kad se ne bi stalno micala
ta vaša tri ticala kojima mi prijetite!

- Vi se, stonogo, baš svašta sjetite!
Ta zar ne vidite da zapravo vi meni prijetite?
Došli ste mi tu dodijavati i stanarsko mi pravo osporavati.
Osim toga, ja imam samo dva ticala,
a vaš muž samo stotinu nogu.
O matematici, dakako, blage veze nemate;
izgleda da vi stonoge u školi za vrijeme sata drijemate.
A da ste i s biologijom na ratnoj nozi, to se odmah vidi:
stonogama ne trebaju kuće,
a puž svoju uvijek sa sobom vuče.

- Ma nemojte mi reći! Vidjela sam ja i puževe golaće
koji ne samo da nemaju kuću, nego nemaju ni gaće.
Uostalom, vaša mi se kuća ionako ne sviđa;
previše je kockasta, i još k tome riđa.

- No, no, što se puževa golaća tiče
moram se ograditi smjesta:
nudistima u našoj obitelji nikada nije bilo mjesta!
Ali, vama, vidim, ni geometrija nije jaka strana:

moja kuća nije kockasta, već okrugla iznutra i izvana!
Primjedba o riđoj boji možda i stoji,
no ipak nije lijepo što ste mi iz inata
zalupili nogom vrata.

- Kakav inat, gospodine pužu,
stvarno brbljate koješta!
Samo mi se spotaknula noga devedeset šesta.

- Ma odakle samo znate da je baš devedeset šesta,
odgovorite mi smjesta!

- Sitničava li svijeta! Zar je tako važno
je li devedeset šesta ili pedeset peta?

- Ah, odmah sam znao da ćete bez veze lupiti!

- Dragi pužu, ta prestanite tupiti!
Zar ste mislili da ću tu pred vama tri dana stajati
i svojih petsto nogu prebrajati?

- Oho! Sad ste već do petsto nogu došli,
a imali ste ih stotinu kad ste od kuće pošli!

- Priznajte da iz vas čista zavist progovara!
Nemam ništa protiv ako vam ta vaša
jedna jedina debela nožurina odgovara,
no meni ni mojih šesto problem ne stvara.

- Gospođice stonogo, ostao sam bez teksta!
Odustajem od prepirke s vama;
pa vi stvarno nemate srama.
Već pola sata me tu s glupostima gnjavite
i od mene budalu pravite.

- Mogla sam i misliti
da me ovaj balavonožac neće shvatiti;
čemu s njime svoje vrijeme tratiti?
Na ovoj mi klupi više nema mjesta.
Zbogom, pužu! S tisuću nogu brzam kući smjesta.

- Sva sreća što smo je se uspjeli tako brzo riješiti!

- Pokušavaš li ti to, klupo, mene tješiti?
Oh, čini mi se da čujem stonogu-muža!

- Plašljiva li puža! To običan mravić stiže,
mada od brzine silnu prašinu diže.

PRIČA TREĆA

o jednom dobroćudnom mravu...

- Oprosti, pužu, što preko tvoje kuće jurim,
no večeras strahovito žurim.

- U principu me prolaznici ne smetaju;
naravno, ukoliko odviše ne zanovijetaju.
Marljiv mravić poput tebe pojma nema
kakvih sam maločas imao problema.
Zamisli samo, neka je besposlena stonoga odlučila
da bi se ona rado skućila
pa se za moje stambene prilike raspitivala
i mogu reći da me čak namjerno izazivala
tvrdeći da ima stotine i stotine nogu.

- Molim te, pužiću, nemoj se uzrujavati;
najbolje ti je sve to prespavati.

- Ali, mraviću, ako sutra dovede još i svog muža
a on me sa svojih stotinu nogu za ticala izvuče
iz moje vlastite kuće,
ostao sam gol golcat i bez stana
pa ću prvom grabežljivcu poslužiti kao hrana.

- Nemoj, pužiću, sve tako crno gledati
ni stonoginim prijeljama nasjedati.
Ona ti uopće nema stambenih problema.
Uvjeravam te da sam je vidio jučer
kako se ispod kamena u svoj komforni hodnik vuče.
Nju, zapravo, tvoja kućica nimalo ne zanima.

- Hvala ti što si mi to rekao,
inače bih bio uznemiren danima.
Ako hoćeš, možeš kod mene noćas spavati;
nećeš mi nimalo smetati ni dodijavati.

- Hvala, navratit ću koji drugi puta
jer bi mama bila jako ljuta
da se ne vratim kući; mogla bi me i istući.
A i tebe ne bih htio više zadržavati.

- Ah, nemoj me nasmijavati!

Ti znaš da ja ne vodim računa o vremenu
i sasvim mi je svejedno što sam u Maksimiru,
iako sam već mogao biti na Sljemeni.

- Spori moj prijatelju, ako smijem primijetiti,
ja se s tobom ne bih mogao poistovjetiti.
Takva ti je narav i takvim te prihvaćam, družo,
ali mravac je stvoren da trčkara, a ne da puže.
Zbogom, i nemoj me krivo shvatiti;
stvarno se moram hitno kući vratiti.

PRIČA ČETVRTA

o jednoj ne baš uvijek mudroj sovi...

- Hu, huuu! čemu, pužu, tako žalosno lice?
Sjeti se stare poslovice: Svaka ptica svome jatu leti!

- Teta sovo, mravić nije odletio nego odbrzao
i na ponuđeno prijateljstvo nije trzao.

- Ti si, pužiću, njegov odlazak krivo shvatio;
on se samo na spavanje kući vratio.
Sutra ćeš ga vidjeti bar pedeset puta
kako s kraja na kraj livade luta.

- Doista? Sada mogu i ja mirno leći.
Znaš, teško je prijatelja steći.

- Hu, huuu! To su stvarno mudre riječi!
Ako mi još kažeš jesi li vidio jednog miša
kako niz livadu sto na sat šiša,
možeš i na moje prijateljstvo računati.

- Jesam, jesam, no dok sam ticala okrenuo,
on je već tko zna kamo skrenuo.

- Huuu, pužiću, sporost mi se tvoja još strašnijom čini
kad je prisporobim mišjoj brzini,
ali što je-tu je: ti se ne možeš promijeniti,
a prijatelje se mora onakvima kakvi jesu cijeliti.
Zbogom, pužiću, žurim da mi ne pobjegne večera;
pojest ću je slasno bez soli i šećera.

- Ne vrijedi, teta sovo, loviti tog brzorepog stvora;
on ti je već preko sedam gora i sedam mora.
Osim toga, čini mi se da imaš malo previše kila;
da legneš bez večere,
ujutro bi sigurno mršavija i ljepša bila.

- Sada vidim da si mi prijatelj pravi;
slična se ideja već i meni motala po glavi.
Još jednom zbogom, pužu, i laku noć ti želim!

Svom se vitkom stasu unaprijed veselim.

- Zašto li me škaklja zadnja noga desna?
Nije mi valjda cipela postala pretijesna?

- Ma nije, klupo, to te škaklja mali miš.

- Gubi se, drzniče, iš!

PRIČA PETA

o jednom strašljivom mišu...

- Daj mi reči, pužek, je l' ta sova zbiljam odhujala?
Ne bu valjda pak sim dozujala?!

- Ne, mišiću, stvarno je nema,
ali da te zgrabi, ozbiljno se sprema.
Mogla bi se i vratiti, maleni moj!
Sove ti rado love mišji soj.

- Joj, pužek, naj kričati tak' glasno!
Em je to i meni jasno.

- Ha, ha! Reci mi, strašljivče, gdje si se to skrio?
Zar si cijelo vrijeme u blizini bio?

- Tu sam ti se, pužek, šćućuril ispod klupe
i tresel se od straha zbog te sove glupe.

- A kako to da se nisi na vrijeme skrio?
Tako nepažljiv biti stvarno nisi smio.
Zašto ne spavaš kod svoje kuće?

- Doma sam ti, pužek, spaval jučer,
a danas sam kak strela z Markuševca pojuril
i pred pol vure do Maksimira dokuril.
Štel sam si tu noćas prespavati
i sutra v miru zoološki vrt razgledavati,
al' me je ta sova odnekud vrebala
i -kaj je-je!- skoro me ukebala.
Baš ti fala kaj si me spasil
i tak' se lukavo sovuljage otarasil!

- Da, zbog tebe sam sovino prijateljstvo na kocku stavio:
pred njom sam se sporijim nego što jesam pravio.
Osim toga, poslao sam je gladnu na spavanje.

- Pa sam si rekel da joj škodi prežderavanje!

- No, dobro, ti to ne razumiješ, mali!
Sad se lijepo ispod klupe izvali
i odspavaj do jutra. Vidimo se opet sutra!
- A, ne, pužek, ja se v pidžamu ne skidam;
iz ovih stopa nazaj v Markuševec kidam.
- Pa zar ne želiš sutra zoološki vrt razgledavati?
- Je, kak' da ne! Naj me, pužek, zafrkavati!
Fala ti kaj si me šteli primiti za gosta,
al' Maksimira mi je za navek dosta.
@al mi je samo kaj nisam dospel slona prestrašiti.
- Ha, ha! Ali je zato sova tebe uspjela dobro potprašiti!
Reci, misliš li ti stvarno da se slon tebe malenog boji?
- Je, neg' kak'! Tak u svim mišjim knjigama stoji.
- Ha, ha! To su ti bajke za mišonje male.
Nisu sve knjige ozbiljne; neke se i šale!
- Joooj! Kaj mi to pripovedaš?!
Ko bi rekel da si pametniji neg' kaj izgledaš!
- Aha, ti si me prema vanjštini glupim prosudio
prije no što si se uopće upoznao me potrudio.
- Ne buš se sad valjda naduril na mene?
Kaj si mam poklopil te svoje antene?
- Briši, mali, i nemoj me više nasmijavati;
vrijeme je da obojica idemo spavati.
- Idem, idem, pužek, i još ti jemput fala!
Ak' buš kad dopuzal do mojega frtala,
obećavam ti da buš se v mojoj rupi
osećal dobro kak na svojoj klupi.
- Hvala ti, maleni, i čuvaj se mačaka i sova,
a drži se podalje i od slonovih kljova!
- U ovom Maksimiru nikad mira.

Ako slon ne tuli, onda zrikavac svira.

- Tiše, klupo, zriko bi se mogao uvrijediti!

- Od ovih ću galamdžija prije vremena osijediti!

PRIČA ŠESTA

o jednom uobraženom zrikavcu...

- Bi li mi htio, zrikavče, jednu uspavanku odsvirati?
Ja ću ti vrlo rado ticalima dirigitirati.

- Uspavanku sam imao namjeru odsvirati ionako,
a što se dirigitiranja tiče - to baš nije tako lako
kako se to, pužu, tebi možda čini;
sporoost tvoja ne odgovara toj vještini.

- Pa nije valjda sva mudrost u brzini?!

- Doista te nisam kanio uvrijediti, oprosti!
No ja sam ti, pužu, umjetnik solista.
Sve svoje melodije sviram *prima vista*
i to samo jednom, a ne po sto puta.
S mojih koncerata publika nikad ne odlazi ljuta,
jer na svome repertoaru
nemam uvijek istu melodiju otrcanu i staru.
Shvaćaš li zašto do ovog momenta
još nisam naišao na pravog dirigenta?

- Hm, moram priznati da te nisam posve shvatio
iako sam tvoje objašnjenje pomno pratio,
ali i sam znaš da ne mislim brzo kao raketa
pa neka te to ništa ne smeta.
No, budi uvjeren da jako cijenim tvoje čudesno umijeće!

- Hvala, pužu! Ako do sada nisi bio te sreće
da me čuješ kako sviram, poslušaj ove prekrasne zvuke!

- Stvarno, zriko, sviranje ti ide od ruke!
Laku noć! Uspavanka mi tvoja već sklapa oči.
Nadam se da ću još toliko snage smoći
da zatvorim vrata na svojoj kući;
ne bih volio da mi se kakav uljez pokuša uvući.

- Gle, gle, da l' se to već zvijezde vide
ili nam netko s fenjerom u posjete ide?

PRIČA SEDMA

o jednoj krijesnici napasnici...

- Oh, otkuda odjednom usred noći dan?
Pa naravno, to ova napasnica osvjetljava moj stan!
Krijesnice, izvolite tu svoju svjetiljku ugasiti
ili njome neko drugo mjesto ukrasiti!
Nadam se da ćete se sa mnom suglasiti
da je noć vrijeme za spavanje, a ne za obasjavanje.

- Balavi pužu, kako se usuđuješ meni naređivati?
Nemam pol namjere svoju svjetlost skrivati.

- Ali ja namjeravam noću spavati,
a ako vi mislite noćobdiju izigravati
otiđite na neko drugo mjesto;
ta barem na maksimirskoj livadi nije tijesno
i ne morate se baš oko moje kuće motati.

- Hajde, balavče, prestani klopotati!
Zar ti ne znaš da se krijesnice puževima hrane?
Brzo reci s koje hoćeš da te gricnem strane?

- Oh, zar je moguće da tako sjajna krasotica
i tako blještava ljepotica poput vas
u balavoj večeri od gladi traži spas?
Znate što, ne bih vas htio razočarati
niti vam neprilike na prazan želudac stvarati,
ali iz ovih stopa zatvaram kućna vrata
i ne otvaram ih sve dok ne svane;
ne bih želio, naime, da me gricnete niti s jedne strane.
Lijepo vas molim da me shvatite
i da se smjesta otkuda ste i došli vratite.

- Baš si joj, pužiću, dobro odbrusio.
No ipak, pomno se zaključaj da ne bi noćas nagrabusio.
Laku noć, maleni, želim ti sladak san.
I znaj, kod mene ćeš uvijek imati besplatan stan!

IZ RECENZIJE

"Maksimirska priča" Blanke Pašagić, vreckava zbirka od sedam basnovitih susreta/istina prepoznatljivih prijatelja mlade čitateljske publike, jest uistinu nadahnuto ispričano i ispisano štivo, nadahnuto i iskreno u iskazu i značenju.

Autorica, naime, bira i temeljito njeguje susrete i nesporazume onih bića/stvari koji, unatoč naslijeđenim i nepotrošivim odrednicama narečena svijeta.

Aktualne pak asocijacije, poput ine literarizacije životnih istina, "Maksimirskoj priči" podaruje i neospornu svježinu u razgovoru sa štivom i okolinom, čime se i edukativnost ove knjige osnažuje.

Anđelko NOVAKOVIĆ